בנהרדעא לבר מההוא יומא דאתא פולמוסא

דמלכא למתא ואמרידו רבנן ולא צלו וצלי

לי ביחיד והואי יחיד שלא בחבר עיר יתיב

רבי חנינא קרא קמיה דר' ינאי ויתיב וקאמר

הלכה כר' יהודה שאמר משום ר' אלעור בן

עזריה א"ל *פוק קרא קראיך לברא דאין

הלכה כרבי יהודה שאמר משום ראב"ע א"ר

יותנן אני ראיתי את רבי ינאי דצלי והדר צלי

א"ל רבי ירמיה לר' זירא "ודילמא מעיקרא

לא כוון דעתיה ולבסוף כוון דעתיה א"ל *חזי

מאן גברא רבא דקמסהיד עליה: *ר' אמי

ור' אסי יאע"ג דהוו להו תליסר בי כנישתא

במבריא לא הוו מצלו אלא ביני עמודי היכא

דהוו גרסי איתמר רב יצחק בר אבדימי משום

רבינו אמר הלכה כר' יהודה שאמר משום

סט בתייי פית מכלטת כרבנן: רדרוניא טעה ולא הזכיר של ר"ח בערבית אין מחזירין ב ותרווייהו דשחרית: מאן גברא רבא רבא דקמסהיד עליה . רבי יוחנן מאלה כל פני ממני מל המליגן בסמוך בסמוך משין ש פושע אית פיי אותו. ל"ג ליה דהא אמריגן בסמוך תורה אור שהעיד על הדבר יפה דקדק שבשביל

תפלת המוספין היתה: משום רבינו. רב: בנבור שנו. דחין מחזירין משום דשמע ליה מש"ל ואיכא מקלת הזכרה אבל ביחיד לריך לחזור ובה"ג מפרש לה בש"ל משום טירחא דלבורא אבל יחיד הדר: פעה ולא הזכיר בתוספין . שהתפלל חתה חוכן: כמה ישהה בין מפלה למפלה . מי שיש עליו לחזור ולהתפלל או משום דטעה או משום מוספין כמה ישהה בין זו לזו : שמתחון. שתהח דעתו מיושבת ומו לערוך דבריו בלשון תחנה:שתתחולל. לשון חילוי והיא היא אלא בלישכא בעלמא פליגי: בחדש מלא . כשהחדש שעבר מלא עושין ר"ח ב' ימים הלכך יכול לאומרה למחר דערבית של מחר כ"ח גמור יותר מן הרחשון: מכדי ששמה קהמר. שחין מקדשין

הדרן עלך תפלת השחר

כובד רפש. הכנעה: שופין שעם להי מסת.במקום שבחו להתפלל: בכן משמחום של סיכל קדשך בירחתך. מתוך ירחה: מליין נפשים . מקשט עלמו בבגדיו: עבדו אם כ׳ ביראה. תפלה שהיא לנו במקום עבודה עשו אותה ביראה: °ככל עלב יהיה מותר . כשחדם מרחה את שלמו עלב יהיה לו שכר: דהוה קם בדם טובם . יותר מדחי וכרחה כפורק עול: מפילין מנסנם . והם עדות שתמשלת קוני ומשרתו עלי:

"ה"ג אין הלכה כרבי יהודה שאמר משום ראב"ע. אלא הלכה ? בנסרדעא. לפי שיש שם לבור והשליח פוטרני: פולפוסא. חיל: כרבק וכן פסק ר"ח דלהכי מייתי (ב) רבי אמי ור' אסי ? דללי וסדר ללי. ולמה ליה ב' תפלות אלא אחת של שחרית ואחת של שהיו מתפללים ביחיד כרבקן ביני עמודי דגרסי לאשמעיקן דהלכה ב מוספין ש"מ ליח ליה דראב"ע: ודילמא מעיקרא לא כוון דעסים.

טעה ולא הזכיר של ר"ח אין מחזירין שו מת שם (פושים אותו לפי שחין מקדשין כו' חי נתי אות ס" קח סעיף א): אי איתא אגב אחרינא נקט ליה: חותו לפי שחין מקדשין כו' חי נמי כבוה ישהה בין תפלה לתפלה . כגון אדם שטעה ורולה להתפלל שנית וכן בין תפלת שחרית מי שם מור שו"ם לתפלת המוספין: בדי שתתחולל דעתו עליו. ומפרש בירושלמי דהיינו כשילך ארבע אמות : לבי שאין אויח סי׳ חכנ סעיף א: מקדשין את החדש כו׳ . פי׳ לעיל א פ מיי פ"ד שם כלי ברים פרקין (דף כו-) מה שמקשין ותיפוק ליה משום רשות משום דהיינו

דוקח לעשות מלוה חחרת עוברת וי"מ דוקא בלילה ראשונה אין מחזירין אותו לפי שאין מקדשין החדש בלילה אבל בלילה שניה מחזירין אותו שכבר מקודש מיום שלפניו ולא נראה לחלק:

מסתברא מילתא דרב בחדש מלא . כלומר שהיה אותו שלפניו מלא דאז יכול לאומרה בערבית של מחר שהוא עיקר והיה אומר ה"ר יצחק לכל דבר שאמרו חכמים אין מחזירין אותו כגון יעלה ויבא בערבית ועל הנסים לא מיבעיא אם עקר רגליו (ג) ופתח בברכה שלחחריה דחין מחזירין חותו חלח אפינו לא עקר אלא שסיים אותה ברכה שתקנו בה לאומרה אין מחזירין אותו ולא נהירא לרביט אלחכן דהא חזיכן בברכת המזון דאותן שאמרו חכמים מחזירין וגם אותן שאין מחזירין שוין היכא דלא ברכת (בפרכית וכר). בשתית) תחית וריב כולה ועדיין לא התחיל בברכת ס"א אין זה: (ג) אים העוב והמטיב אומר ברוך אשר נתן שבתות למנוחה כו' וקחמר ביחיד ביני פמודי היכה כמי התם אם טעה ולא הזכיר ומו גרסי כליל וחיבת של ר"ח קודם שעקר רגליו דהיינו קודם שיתחיל ברכת הטוב והמטיב דאותה קורא עקר רגליו אומר ברוך אשר נתן ראשי חדשים וכו' אלמא היכא דלא עקר אלו ואלו שוין ואם שקר רגליו שהתחיל בברכת הטוב והמטיב של שבת חוזר לראש ושל ר"ח מעוות לא יוכל למקון והכי נמי יחזור (ד) באותה ברכה אם לא התחיל בברכה שלאחריה . ומיהו אין ראיה מהתם דשאני התם בברכת המזון שכבר בירך ג' ברכות וברכת הטוב והמטיב אותו לגמרי כי אין דומה שם הפסק כל כך ואין להביא ממט ראיה לי"ח מתני אפי המון ברכות דאם יחזירוהו בדבר שאין לו לחזור הוי כמו הפסקה ועוד דחין להביא ראיה לכאן דאם היית אומר היכא שלא עקר רגליו בי"ח ברכות שהיה לו לחזור א"כ היה בריך לחזור

מח א מיי׳ פ"ד מהלי מפלה הלכה מו ופ"י הלכה א [עוש"ע או"ח סימן קא סעיף א]: סש ב מיי׳ פית מהלכות תפלה הלכה ג סמג

ל סעיף יה: ע גמיי׳ סיד שם כלי עא דה מיי׳ פ׳י שם טוש"ע או"ח סימן קכו סעיף ג: עב רמיי שם כלי עו

הו"ח סיי קה: עג ו חמיי שם כלכה טייביש סב אחם יש או"ח פי׳ לג ספי׳ ב: ב י מיי׳ פ׳ה שם הל׳ה סמג שם פוש"ע ח"ח

[סרי"ף ורח"ם לה גרסי זה וע' בטור סימן קכ"ו ומכ"ב

(א) גם' ולא סוכיר של מסתגרא וכוי עקר רגליו וסתה כ"כ פי" או סתה: (ד) בא"ד וס"נ יחזור לאותה כרכה:

הנהות הגריא (ה) גם׳ של ר״ח בערבית-נ"ב רייף ושים ליג אלא בשחרית אין כו׳ נליון הש"ם ביב פוס׳ דיה נס:

ראב"ע ר' חייא בר אבא צלי והדר צלי א"ל את החדש בלילה : רבי זירא מאי מעמא עביד מר הכי אילימא משום דלא כוון מר דעתיה והאמר ר"א לעולם ימוד אדם את עצמו אם *יכול לכוין את לבו יתפלל ואם לאו אל יתפלל אלא דלא אדכר מר דריש ירחא והתניא מעה ולא הזכיר של ר"ח (6) (6) בערבית אין מחזירין אותו

מפני שיכול לאומרה בשחרית בשחרית איז מחזירין אותו מפני שיכול לאומרה במוספין *במוספין אין מחזירין אותו מפני שיכול לאומרה במנחה א"ל לאו איתמר עלה א"ר יותנן הבצבור שנו: כמה ישהה בין תפלה לתפלה רב הונא ור"ח חד אמר 'כדי שתתחונן דעתו עליו וחראמר כדי שתתחולל מותן במון מחוירין שרן היכור זכה במים עליו באן דאבר בדי שתתחוגן דעתו כחות במונו בתוב במא שני. מסא אם שכת של שבת של שבת של שבי של שבת ביישה ביישה ביישה של שבת וסיים הברכה במים עליו דבתיב "ואתרגן אל ה" ומ"ד בדי שתתחולל דעתו עליו דבתיב "ויחל ביי"

משה. אמר רב ענן אמר רב 'מעה ולא הזכיר של ר"ה ערבית אין מחזירין אותו לפי שאין בית דין מקדשין את החדש אלא ביום אמר אמימר מסתברא מילתא דרב בחדש מלא אבל בחדש חסר מחזירין אותו א"ל רב אשי לאמימר מכדי

רב מעמא קאמר "מה לי חסר ומה לי מלא אלא לא שנא:

הדרן עלך תפלת השחר

אין יעומדין להתפלל אלא מתוך כובר ראש חסידים הראשונים היו שוהין שעה אחת ומתפללין כדי שיכוונו לבם לאביהם שבשמים "אפי' המלד שואל בשלומו לא ישיבנו ואפי' נחש כרוך על עקבו לא יפסיק: גבו' מנא ה"מ א"ר אלעזר ראמר קרא °והיא מרת נפש ממאי דילמא דנה שאני דהות =--מרירא לבא מובא אלא א"ר יוסי בר' חנינא מהכא °ואני ברב חסדך אבא ביתך אשתחוה אל היכל קדשך ביראתך ממאי דילמא דוד שאני דהוה מצער נפשיה ברחמי מובא אלא אמר ר' יהושע בן לוי מהכא °השתחו ≈ לה' בהדרת קדש אל תקרי בהדרת אלא בחרדת ממא' דילמא לעולם אימא לך הדרת ממש כי הא דרב יהודה 'הוה מציין נפשיה והדר מצלי אלא א"ר לאו דאורייתא היא שלכן אין מחזירין שם ינרמן בר יצחק מהכא "עבדו את ה' ביראה וגילו ברעדה *מאי וגילו ברעדה ייבי א"ר אדא בר מתנא אמר *רבה במקום גילה שם תהא רעדה אביי הוה ויי יתיב קמיה דרבה חזייה דהוה קא בדח טובא אמר וגילו ברעדה כתיב א"ל אנא תפילין מנחנא ר' ירמיה הוה יתיב קמיה דר' זירא חוויה דהוה קא בדח מובא אמר ליה °בכל עצב יהיה מותר בתיב א"ל אגא תפילין מנדגא מר בריה דרבינא עבד הלולא לבריה חזנהו לרבנן דהוו קבדחי מובא אייתי

לרלה ואין זה הגון ומיהו אומר ר"י דראה את ר"ת דהיכא דלא עקר רגליו חזר לרלה אפי' בדברים שאין מחזירין כגון על הנסים וכן עמא דבר:

הדרן עלך תפלת השחר

תקרי בהדרת אלא בחרדת . תימה אמאי לא מוכח בהדיא מדכתיב בתריה חילו מלפניו כל הארץ וי"ל היינו קרא דכתיב במזמור הבו לה' בני אלים ומהחוא קרא בעי להוכיח במסכת מגילה (דף יו:) שאומרים אבות וגבורות וקדושת השם וי"ח ברכות תקנו כנגד האזכרות ומשום הכי דייק מאותו קרא שכתוב באותה פרשה אבל אותו דחילו וגו' אינו כתוב באותה פרשה: